

Η δύναμη της συγχωρητικότητας (π. Νικάνωρ Καραγιάννης)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#) / [Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#)

Μία ημέρα πριν από τη Μεγάλη Τεσσαρακοστή το σημερινό ευαγγελικό ανάγνωσμα μας αποκαλύπτει μια ξεκάθαρη απαίτηση του Θεού. Να δεχόμαστε και να προσφέρουμε τη συγνώμη μας στους ανθρώπους και να τη ζητάμε από τον Θεό. «Εάν αφήτε τοις ανθρώποις τα παραπτώματα αυτών, αφήσει και υμίν ο πατήρ υμών ο ουράνιος» (Ματθ. 6,14).

Συγχώρηση, προϋποθέσεις και συνέπειες

Η συγχώρηση προϋποθέτει τη συνείδηση της ενοχής. Τη συναίσθηση εκείνη που μας λέει ότι με τις πράξεις μας, τις παραλείψεις μας, τις νοοτροπίες μας και τις συμπεριφορές μας βλάψαμε τους άλλους και πικράναμε τον Θεό. Διαχαράξαμε την τάξη, την οποία ο Θεός έθεσε μέσα μας και γύρω μας. Από εδώ, λοιπόν, πηγάζει αυθόρμητα η εσωτερική ανάγκη της απαλλαγής από το βάρος της ενοχής και της αμαρτίας, δηλαδή η συγχώρηση. Χρειαζόμαστε τη συγχώρηση, γιατί είμαστε άνθρωποι. Γιατί η φύση μας είναι ατελής και λανθάνει συνεχώς. Ο ιερός Χρυσόστομος τονίζει ότι «και οι νόμοι γνωρίζουν να συγχωρούν τα αναπόφευκτα, αφού το να κάνουμε λάθη και να πέφτουμε σε πλάνη είναι ανθρώπινο».

Κάποιοι ισχυρίζονται ότι για να μάθουμε να συγχωρούμε, θα πρέπει να αγνοήσουμε τα λάθη των άλλων που μας πλήγωσαν, θα πρέπει να ξεχάσουμε τα σφάλματα αυτών που μας ζημίωσαν. Αυτό όμως δεν μπορεί να συμβεί. Γιατί είναι αδύνατο να σβήσουμε ολοκληρωτικά τη μνήμη μας και να διαγράψουμε τη λογική μας.

Άλλωστε, θυμόμαστε πράγματα που δεν θέλουμε και αδυνατούμε να παραβλέψουμε την πραγματικότητα την οποία ζούμε. Είναι ανέφικτο να αγνοούμε το κακό που μας ταλαιπωρεί διαρκώς.

Με τη συγχώρηση δεν σβήνουμε το κακό. Καταλαβαίνουμε όμως, πως αυτό μας εξαπατά και μας παραπλανά και έτσι μπορούμε να παλέψουμε εναντίον του. Με τη συγχώρηση μπορούμε να καθαρίσουμε τη μνήμη από την εμπάθεια της καρδιάς μας και να διαχωρίσουμε την ορθή και αντικειμενική κρίση από την κατάκριση και τον κάθε είδους αρνητισμό. Αλλά και εδώ ο δρόμος φαίνεται να είναι μακρύς και δύσκολος, σκληρός και οδυνηρός. Και εδώ οι παγίδες είναι πολλές και ποικίλες. Κάποτε η συγχώρηση γίνεται εξωτερική και τυπική και απέχει πολύ από το βάθος «των καρδιών ημών». Άλλοτε, πάλι, παρά τα όσα ισχυριζόμαστε στους άλλους, υποκαθιστούμε τη συγχώρηση με την περιφρόνηση και την κρυμμένη εχθρότητα. Κάποιες άλλες φορές θέτουμε στη συγγνώμη μας όρια και προϋποθέσεις, κρατούμενα και υπολογισμούς. Η συγχωρητικότητα είναι η πληγωμένη αγάπη που δίνει πάντα ευκαιρίες για μια καινούργια αρχή. Είναι η δύναμη που ανανεώνει την εμπιστοσύνη μας για τους άλλους, αφού προσπαθεί να τους κατανοεί και να τους αποδέχεται.

Το αδιέξοδο της μνησικακίας

Όποιος δεν συγχωρεί, γκρεμίζει τη γέφυρα από την οποία θα χρειαστεί κάποτε να περάσει και ο ίδιος. Οδηγεί τις καθημερινές διαπροσωπικές του σχέσεις σε αδιέξοδο και διάλυση. Ποιά, άραγε, ανθρώπινη σχέση δεν περνάει κρίση; Πως μπορούμε να κρατήσουμε αδιάσπαστη τη συζυγία, την οικογένεια, τη φιλία, τη συνεργασία; Πως μπορούμε να διαφυλάξουμε την ανθρώπινη σχέση και τον πνευματικό σύνδεσμο, ώστε να μην παγώσουν και διαλυθούν, αν δεν μάθουμε να συγχωρούμε;

Ο δυνατός λόγος του ιερού Χρυσοστόμου και πάλι μας καθοδηγεί: «Έχεις αδικηθεί πολύ και στερήθηκες πολλά εξαιτίας κάποιου, κακολογήθηκες και ζημιώθηκες σε πολύ σοβαρά θέματά σου και γι' αυτό θέλεις να δεις να τιμωρείται ο αδελφός σου; Και εδώ πάλι είναι χρήσιμο να τον συγχωρήσεις. Γιατί, εάν θελήσεις εσύ ο ίδιος να εκδικηθείς και να επιτεθείς εναντίον του είτε με τα λόγια σου, είτε με κάποια ενέργειά σου, η με την κατάρρα σου, ο Θεός όχι μόνο δεν θα επέμβει κατ' αυτού - εφόσον εσύ ανέλαβες την τιμωρία του- αλλά επιπλέον θα σε τιμωρήσει ως θεομάχο. Άφησε τα πράγματα στον Θεό. Αυτός θα τα τακτοποιήσει πολύ καλύτερα απ' ό,τι εσύ θέλεις».

Και όμως, αγαπητοί αδελφοί, συχνά διαπιστώνουμε πόσο αβυσσαλέο είναι το μίσος και οι κακίες μας. Πόσο βαθιά ριζωμένα είναι στην καρδιά μας τα πάθη και οι

αδυναμίες μας. Εδώ ακριβώς κατανοούμε την ουσία και τη δύναμη του κακού. Συνειδητοποιούμε ότι, όσο και αν προσπαθήσουμε, δεν θα μπορέσουμε να υπερνικήσουμε το κακό μόνοι μας. Μόνο αν στραφούμε στην αγκαλιά του Θεού, αν του ζητήσουμε με πίστη το έλεος και τη χάρη Του, θα συγχωρεθούμε και θα συγχωρέσουμε, θα πάρουμε το δώρο του Θεού, την άφεση, και θα ζήσουμε τη λύτρωση. Αμήν.

Πηγή: agiazoni.gr